

Entrevista Francesc Ribera ‘Titot’ El cantant de Brams s'estrena com a novel·lista amb una obra dedicada al controvertit trobador del segle XII

“Sóc custodi del llegat de Guillem de Berguedà”

Marta Ferrà
BARCELONA

L'únic que se sap sobre la mort de Guillem de Berguedà és que va ser assassinat a mans d'un sicari. A partir d'aquí, Francesc Ribera, més conegut com a *Titot*, indaga a la seva primera novel·la qui va ser i quins eren els motius per matar el trobador. Tres personatges seran els encarregats de partir a una aventura, digna d'una novel·la de cavalleria, per destapar la veritat.

Com es va capbussar en el món de Guillem de Berguedà?

Quan trobes una cosa com aquesta, que no està desenvolupada, és com trobar una mina. Fa 12 anys vaig fer l'obra completa, vaig agafar tots els sirventesos, els vam musicar i amb una orquestra vam fer un disc. Des de llavors ja no n'he sortit. T'hi fiques tant que ja forma part de la teva vida.

Què el va portar a fer aquesta novel·la?

Que tenim un dels millors trobadors d'Europa i no està gens explotat, tothom n'ha sentit parlar, però no és un personatge conegut. També per la voluntat de reivindicar-lo, ja que ens han reconegut certes similituds: el fet d'escriure lletres per crear polèmica més que fer cançons d'amor, buscar les complicitats socials més que les íntimes, la localització —són de Berga—. Era fàcil identificar-se amb un personatge tan bandarra.

D'on ha tret l'argument?

L'únic que se sabia del seu assassinat és que havia estat obra d'un sicari. I respectant tot el que està documentat i se sap cert invento una història.

Quin percentatge de ficció té el llibre?

Un 90 per cent. Els personatges nobles existien tots, perquè estan documentats, com els eclesiàstics o els soldats, però els plebeus no. Per tant, si ja existien agafo els que ja hi havia, no

Francesc Ribera s'endinsa a la seva primera novel·la en l'assassinat del trobador Guillem de Berguedà ■ QUIM PUIG

L'autor

Francesc Ribera, ‘Titot’, és cantant, polític i ara novel·lista

Francesc Ribera i Toneu (Berga, 1967) és lletrista i cantant de Brams, tot i que ha col·laborat en molts projectes musicals com Mesclat, Aramiteix o Dijous Paella. Entre els seus discos hi ha l'adaptació al català i interpretació de l'obra completa de Guillem de Berguedà. Una de les seves altres facetes és la d'escriptor, és l'autor de l'assaig *Història de Catalunya al revés*, amb Jordi Creus i *Entestat en la independència: raons de la meva militància a la CUP*. Ribera sempre ha estat molt compromès amb la política i especialment amb la independència. Actualment és militant de la Candidatura d'Unitat Popular (CUP) de Berga i regidor del seu Ajuntament des de 2011.

em fa falta inventar-los.

Sent un llibre històric la documentació és molt important. Com va ser aquest procés?

Molt llarg. Perquè a vegades quan ja ho tenia escrit descobria que alguns personatges no eren correctes, perquè el llibre que havia consultat estava equivocat. Però no vaig fer recerca pràcticament, tot el que vaig llegir era d'historiadors.

Se sent d'alguna manera hereu del seu llegat?

Més que hereu diria marmessor perquè el que faig és divulgar els poemes, fer que circulin, per tant sóc una mica custodi de la seva herència o del llegat, però és un títol que em poso jo.

Pel que fa a la forma, el llibre conté poemes, memòries i un dietari. Per quin motiu?

Perquè sinó ho trobava molt monòton. Per això jugo amb les memòries del comte d'Empúries i amb un dietari que fa el

Si Guillem de Berguedà hagués sigut d'un altre país seria molt més conegut

monjo, perquè parlo de quan Guillem de Berguedà ja era mort. Per tant tota l'estona explico el que pensaven els seus amics i els seus enemics d'ell. M'interessava contraposar totes les versions, i si ho escrivia amb un narrador era només el seu punt de vista.

Què hauria passat si Guillem de Berguedà hagués estat anglès,

per exemple?

D'entrada hauria estat més conegut, sens dubte. Perquè normalment els altres països tenen bona cura dels seus referents històrics, ja que és una manera d'explicar qui són i d'on vénen. Moltes vegades quan pensem en l'edat mitjana se'ns ocorre abans el rei Artús que en Jaume I. Algú que es vulgui imaginar l'antiga Roma ho té molt fàcil, però i l'antiga Tarragona?

Ha quedat content amb el resultat?

Sí, però és una cosa que no s'acaba mai. He fet 21 correccions i encara hi trobo errades.

Els personatges de Dalmau de Rocabertí i Hug d'Empúries donen molt de joc. Se'n planteja una segona part?

No m'ho plantejo perquè he acabat cansat i ara tinc feina a l'Ajuntament. Però aquests personatges van ser a Muret i van anar a la conquesta de Mallorca, per tant sí que són molt útils. ■